

Sygn. akt II S 493/19

POSTANOWIENIE

Dni 20 stycznia 2020 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny – Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Liliana Kaltenbek (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Joanna Czernecka

SO Anna Koźlińska

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2020 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi R. K.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, toczącego się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa Krowodrzy w Krakowie pod sygn. akt I C 3297/12/K

przy udziale Skarbu Państwa- Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa Krowodrzy w Krakowie

postanawia:

1. stwierdzić, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie o sygnaturze akt I C 3297/12/K doszło do naruszenia prawa skarżącego R. K. do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki;
2. przyznać skarżącemu R. K. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie kwotę 2.000,00 złotych (dwa tysiące złotych);
3. w pozostałym zakresie skargę oddalić;
4. nakazać zwrócić skarżącemu kwotę 200,00 złotych (dwieście złotych) uiszczoną tytułem opłaty od skargi;
5. zasądzić od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie na rzecz skarżącego R. K. kwotę 257,00 zł (dwieście pięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSO Joanna Czernecka SSO Liliana Kaltenbek SSO Anna Koźlińska

UZASADNIENIE

W skardze z dnia 21 października 2019 roku, złożonej w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, skarżący R. K. domagał się:

1. stwierdzenia, że w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie, Wydział I Cywilny, sygn. akt I C 3297/12/K nastąpiła przewlekłość postępowania;

2. przyznania skarżącemu kwoty pieniężnej w wysokości 7.000,00 złotych z uwagi na okoliczności powodujące przewlekłość postępowania;
3. zasądzenia na rzecz skarżącego kosztów postępowania;
4. zwrotu skarżącemu kwoty 200,00 złotych z tytułu uiszczonej opłaty od skargi.

W uzasadnieniu skargi skarżący wskazał, że wyrokiem z 25 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie, Wydział I Cywilny ustalił, że pozwani ponoszą koszty postępowania na zasadzie art. 98 k.p.c. pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu, które powinno nastąpić po uprawomocnieniu się orzeczenia kończącego postępowanie. Sąd Okręgowy w Krakowie, II Wydział Cywilny – Odwoławczy, sygn. akt II Ca 2260/16, wyrokiem z 11 maja 2017 roku zmienił wyrok Sądu Rejonowego we wskazanej części w ten sposób, że ustalił między innymi, że pozwana J. K. (1) jest zobowiązana wobec powoda do zwrotu kosztów postępowania, pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu po uprawomocnieniu się orzeczenia kończącego w sprawie. Sąd Okręgowy w Krakowie zwrócił akta Sądowi Rejonowemu dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie 20 grudnia 2018 roku. Skarżący wskazał, że żądana kwota oscyluje w granicach najniższej kwoty przewidzianej ustawą. Na wysokość żądanej kwoty ma wpływ okres przewlekłości, który wynosi na dzień sporządzenia skargi 9 miesięcy oraz rodzaj i ciężar popełnionych uchybień oraz rozmiar dolegliwości spowodowanej opieszałością sądu. Rodzaj i ciężar popełnionych uchybień potęguje fakt, iż Sąd nie wykonał żadnej czynności, a skarżący nie jest w stanie dochodzić kosztów postępowania, które są mu należne. Skarżący ponosi szkodę w wysokości odsetek możliwych do uzyskania za korzystanie z jego środków pieniężnych.

Skarb Państwa - Prezes Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie zgłaszając swój udział w postępowaniu, przedstawił tok podejmowanych w sprawie czynności i przyznał, że w sprawie doszło do bezczynności. Wskazał jednak, że żądana przez skarżącego kwota 7.000,00 złotych jest nieadekwatna do zaistniałych okoliczności, do wysokości kosztów, o których orzekał referendarz.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie (...).

Merytoryczną ocenę zarzutów skarżącego należało poprzedzić stwierdzeniem, że skarga złożona na podstawie ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy nie stanowi instrumentu prawnego umożliwiającego merytoryczną ocenę decyzji podejmowanych w toku prowadzonego postępowania przez sąd.

Z analizy akt sprawy wynika, iż wyrokiem z 25 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie w pkt 2 ustalił, że pozwani ponoszą koszty postępowania na zasadzie art. 98 k.p.c. i pozostawił szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu, które miało nastąpić po uprawomocnieniu się tego orzeczenia. Wyrokiem z 11 maja 2017 roku (sygn. akt II Ca 2260/16) Sąd Okręgowy w Krakowie zmienił opisany wyżej wyrok Sądu Rejonowego w ten sposób, iż ustalił, że pozwana J. K. (1) jest zobowiązana wobec powoda R. K. do zwrotu kosztów postępowania, pozostawiając referendarzowi sądowemu szczegółowe ich wyliczenie po uprawomocnieniu się orzeczenia kończącego w sprawie.

Akta sprawy zwrócono ostatecznie do Sądu Rejonowego w dniu 20 grudnia 2018r. W następnym dniu przydzielono je referendarzowi, który miała wydać rozstrzygnięcie w zakresie kosztów za pierwszą instancję.

Referendarz sądowy wydał postanowienie w przedmiocie szczegółowego wyliczenia kosztów postępowania w dniu 7 listopada 2019 roku, zasądzając od pozwanej J. K. (1) na rzecz powoda R. K. kwotę 457 zł. i orzekając o kosztach pomocy prawnej udzielonej pozwanemu J. K. (2) z urzędu.

W powyższych okolicznościach w sprawie w istocie wystąpiła nieuzasadniona przewlekłość postępowania w okresie od 21 grudnia 2018r. do 7 listopada 2019r., czyli przez 11 miesięcy. Okoliczności tej nie kwestionował też uczestnik postępowania Skarb Państwa- Prezes Sądu Rejonowego dla Krakowa Krowodrzy w Krakowie, co uzasadniało stwierdzenie przewlekłości na podstawie art. 12 ust. 2 w/w ustawy. W powyższym okresie nie podejmowano bowiem żadnych czynności.

Na podstawie art. 12 pkt. 4 ustawy Sąd przyznał skarżącemu kwotę 2.000 złotych uznając, że jest ona w okolicznościach sprawy uzasadniona do tej wysokości i należy zrekompensuje skarżącemu niedogodności wynikłe ze stwierdzonej przewlekłości. Zgodnie z ww. przepisem uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20 000 złotych. Wysokość sumy pieniężnej, w granicach wskazanych w zdaniu pierwszym, wynosi nie mniej niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania. Sąd może przyznać sumę pieniężną wyższą niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, jeżeli sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania.

W dalej idącym zakresie skarga podlegała oddaleniu na podstawie art. 12 pkt. 1 ustawy. Jakkolwiek 11 miesięczny okres oczekiwania na wydanie przez referendarza rozstrzygnięcia o kosztach postępowania jest długi i niczym nieuzasadniony, tym niemniej koszty, które zostały ostatecznie zasądzone na rzecz skarżącego, wyniosły 457 zł. W tych okolicznościach nie można uznać, iż brak wydania orzeczenia w przedmiocie kosztów postępowania w krótszym okresie czasu miał istotne znaczenie dla skarżącego i w sposób znaczący wpłynął na jego kondycję finansową. Skoro minimalna kwota za nieuzasadnioną zwłokę wynosi 2000 zł., to równocześnie kwota ta należy zrekompensuje skarżącemu wszystkie dolegliwości związane z beczynnością, w tym głównie korzyści jakie kwota ta mogłaby przynieść w powyższym okresie.

O kosztach postępowania skargowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Biorąc pod uwagę, iż skarżący był reprezentowany przez pełnomocnika, Sąd zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie na rzecz skarżącego R. K. kwotę 257,00 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 240,00 złotych, ustalone na podstawie § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.) oraz uiszczona opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17,00 złotych.

O zwrocie opłaty od skargi orzeczono na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

SSO Joanna Czernecka SSO Liliana Kaltenbek SSO Anna Koźlińska